

УДК 786.2.071.1(438)Шопен:061](5-11/12)

DOI <https://doi.org/10.32782/facs-2025-1-18>

Даньлі ЛІНЬ

аспірантка кафедри теорії та історії музики факультету музичного мистецтва, Харківська державна академія культури, Бурсацький узвіз, 4, м. Харків, Україна, 61057

ORCID: 0009-0008-4350-7481

Бібліографічний опис статті: Лін, Д. (2025). Шопенівські товариства і польські культурні організації в Східній та Південно-Східній Азії. *Fine Art and Culture Studies*, 1, 127–134, doi: <https://doi.org/10.32782/facs-2025-1-18>

ШОПЕНІВСЬКІ ТОВАРИСТВА І ПОЛЬСЬКІ КУЛЬТУРНІ ОРГАНІЗАЦІЇ В СХІДНІЙ ТА ПІВДЕННО-СХІДНІЙ АЗІЇ

У сучасному полікультурному світі є низка представників музичного мистецтва, чия творчість зрозуміла та улюблена величезною аудиторією різних країн і континентів. Чи не найпопулярнішою серед них є постать Фредеріка Шопена. Організація в багатьох країнах численних концертів з його творів, започаткування численних музичних конкурсів та фестивалів різних рівнів представництва, видання періодичних міжнародних музично-просвітницьких і наукових видань, безпосередньо пов'язаних з ім'ям польського поета фортепіано стали можливими завдяки діяльності вибудованої розгалуженої системи шопенівських музичних асоціацій, об'єднаних у міжнародну асоціацію, польських культурних товариств, товариств польської дружби тощо. Проте цей феномен, що сприяв долученню через музику Шопена до західної музичної культури широченної аудиторії східно- та південно-східного азійського регіону, ще не вивчався як окрема важлива проблема. Ці фактори й обумовили актуальність даної статті.

Мета статті – з'ясування значення діяльності шопенівських та польських культурних товариств у країнах Східної та Південно-східної Азії в популяризації музики Шопена та в приверненні уваги широкої аудиторії цього величезного за кількістю населення регіону до безцінного творчого спадку західних композиторів XVIII – початку ХХІ ст.

Методологія дослідження являє собою поєднання загальнонаукових (історичний, компаративний, індуктивно-дедуктивний, джерелознавчий) підходів та низки складових музикознавчого методологічного комплексу, зокрема музично-краєзнавчого, музично-виконавського, музично-історичного.

Наукова новизна полягає в презентації шопенівських товариств та польських культурних організацій в країнах Східної та Південно-східної Азії та аналізі впливу їхньої діяльності на стрімкий розвиток піаністичної виконавської і слухацької культури в цьому величезному за територією і чисельністю населення регіоні.

Висновки. Розгалуженість подібних громадських музичних і культурних організацій та їхня активна просвітницька, виховна і пропагандистська діяльність призвели до стрімкого зростання в цих країнах шанувальників класичної європейської музики, що підтверджує тезу про глобалізацію культурних процесів, які охопили східно- та південно-східний азійський регіон. А шалений попит слухацької аудиторії в азійських країнах на класичну європейську музику сприяв появі в останні десятиліття в цих країнах величезної кількості яскравих музикантів-виконавців – представників вдалого симбіозу національних культурних і західних естетичних і піаністичних традицій.

Ключові слова: музичне мистецтво, фортепіанне виконавство, музична культура Східної та Південно-східної Азії, західноєвропейські піаністичні традиції, шопенівські музичні і польські культурні товариства, музичні конкурси, музично-просвітницька діяльність.

Danli LIN

Postgraduate student at the Department of Theory and History of Music of Faculty of Music Arts, Kharkiv State Academy of Culture, 4 Bursatskyi uzviz, Kharkiv, Ukraine, 61057

ORCID: 0009-0008-4350-7481

To cite this article: Lin, D. (2025). Shopenivski tovarystva i polski kulturni orhanizatsii v Skhidnii ta Pivdenno-Skhidnii Azii. [Chopin Societies and Polish Cultural Organizations in East and Southeast Asia]. *Fine Art and Culture Studies*, 1, 127–134, doi: <https://doi.org/10.32782/facs-2025-1-18>

CHOPIN SOCIETIES AND POLISH CULTURAL ORGANIZATIONS IN EAST AND SOUTHEAST ASIA

In the modern multicultural world, there are a number of representatives of musical art, whose work is understood and loved by a huge audience of different countries and continents. Perhaps the most popular among them is the figure of Frederic Chopin. The organization of numerous concerts of his works in many countries, the establishment of numerous music competitions and festivals of various levels of representation, the publication of periodic international musical, educational and scientific publications directly related to the name of the Polish piano poet became possible thanks to the activities of the developed extensive system of Chopin musical associations, united in an international association, Polish cultural societies, Polish friendship societies, etc. However, this phenomenon, which contributed to the involvement of a wide audience in the East and South Asian region in Western musical culture through Chopin's music, has not yet been studied as a separate important problem. These factors determined the relevance of this article.

The purpose – clarifying the significance of the activities of Chopin's and Polish cultural societies in the countries of East and Southeast Asia in popularizing Chopin's music and in drawing the attention of a wide audience in this vastly populated region to the invaluable creative heritage of Western composers of the 18th – early 21st centuries.

The research methodology is a combination of general scientific (historical, comparative, inductive-deductive, source-based) approaches and a number of components of the musicological methodological complex, in particular music-local history, music-performance, music-historical.

The scientific novelty lies in the presentation of Chopin societies and Polish cultural organizations in the countries of East and Southeast Asia and the analysis of the impact of their activities on the rapid development of piano performing and listening culture in this vast region in terms of territory and population.

Conclusions. The expansion of such public musical and cultural organizations and their active educational, educational and propaganda activities have led to a rapid growth in these countries of fans of classical European music, which confirms the thesis about the globalization of cultural processes that have engulfed the East and Southeast Asian region. And the frantic demand of the listening audience in Asian countries for classical European music has contributed to the emergence in these countries in recent decades of a huge number of bright musicians-performers – representatives of a successful symbiosis of national cultural and Western aesthetic and piano traditions.

Key words: musical art, piano performance, musical culture of East and Southeast Asia, Western European piano traditions, Chopin's musical societies, Polish cultural societies, musical competitions, musical and educational activities.

Постановка проблеми. Як мова міжнародного спілкування і взаєморозуміння музика є чи не найпотужнішим і наймасовішим засобом комунікації. В історії європейської музики існує доволі обмежене коло композиторів, творчість яких викликає щире зацікавлення і любов водночас і досвідчених професіоналів, і широкої аудиторії слухачів із різних континентів, далеких від європейських культурних традицій. Одною з таких постатей є поет фортепіано Ф. Шопен, шедеври якого виконуються переважно більшістю музикантів і є улюбленими в багатьох країнах світу завдяки яскравій національній визначеності його творів, більшість з яких базується на народному польському мелодизмі, характерних для польських танців ритмоформулах та яскравому романтичному забарвленні, не залишаючи байдужими як численних виконавців його музики, так пересічних її шанувальників в усьому світі. Глибока небайдужість до музики цього митця, котра ще за часів його життя охопила музикантів-професіоналів та аматорів із низки країн Західної Європи, у другій половині XIX ст. розповсюдилася чи не весь європейський континент, протягом XX ст. завоювала широке визнання

і щире любов виконавців і слухачів Північної і Південної Америки, Австралії, багатьох країн Азії, почала пропагуватися на африканському континенті, в Індії тощо. Наприкінці першої чверті XXI ст. за результатами соціологічних досліджень, наведених Всесвітнім дидактичним центром у Желазовій Волі, було з'ясовано, що принаймні два мільярди користувачів Інтернету знайомі з творчістю цього польського генія, цінують і люблять його музику (Fundacja światowe centrum dydaktyczne w Żelazowej Woli). Цьому феномені щирої світової зацікавленості творчістю цього польського генія активно сприяє культурна політика Польщі, пов'язана як з пропагандою музики Шопена, так і з усілякою стимуляцією дедалі глибших наукових досліджень, присвячених цій особистості, виданням численних популярних і літературних публікацій тощо, започаткуванню у Варшаві майже століття тому Міжнародного конкурсу піаністів імені Шопена (1927, проводиться раз на 5 років), а також із організацією різноманітних громадських культурних або суто музичних організацій в багатьох країнах світу та всіляким заохоченням їхньої концертної, конкурсної, просвітницької, почасти

навчальної та музично-наукової діяльності. Зокрема, такі інституції в останні декілька десятиліть дедалі активніше функціують в багатьох країнах Східної та Південно-східної Азії, що стимулювало організацію міжнародних конкурсів імені Шопена в Азії, численних концертів з творів Шопена та інших західних академічних композиторів минулого і сучасності, майстер-класів тощо. Однак, в українському музикознавстві досі не була висвітлена і проаналізована діяльність цих установ, що й обумовлює актуальність цієї розвідки.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Публікації, присвячені висвітленню діяльності низки музичних шопенівських товариств та інших подібних музичних і культурних об'єднань, найчастіше під патронатом або за участю польських посольств, консульств або громадських організацій, які, зокрема, пропагують творчість Шопена, польську і, ширше, академічну європейську музику в азійських країнах, містяться переважно на офіційних інтернет-сайтах цих установ, а також у періодичних друкованих та спеціальних інтернет-виданнях країн, в яких ці організації провадять свою діяльність. Останніми, зазвичай, є рефлексії кореспондентів на творчі акції, проведені під егідою таких товариств (концерти, конкурси, майстер-класи тощо), або анонси концертів чи то публікації з нагоди ювілейних дат самого Шопена та організацій, які пропагують його творчість. На основі аналізу низки подібних джерел нами були опубліковані тези, в яких було висвітлено особливості діяльності деяких з подібних організацій (Лінь, 2023). Після опрацювання значного масиву публікацій такого типу і ретельного джерельного пошуку власне наукових розвідок, присвячених осягненню проблеми впливу таких організацій на розвиток мистецького життя в азійських країнах і зацікавленості слухачами музикою Шопена нами майже не виявлено. Побічно цю проблему в контексті вивчення музичного конкурсу як феномену музичної культури Китаю порушує китайська дослідниця Ляо Моя (Ляо, 2022). Крім цієї роботи до нашої уваги також потрапили публікації польського (Góralczyk, 2011) і китайського (Wai, 2021–2022) авторів відповідно про товариства польсько-китайської і китайсько-польської дружби, в яких здебільшого висвітлюються історичні, політичні

і загальнокультурні аспекти провадження їхньої діяльності. Проблема просякання елементів польської культури в китайське середовище також розглядається у монографії Мар'яна Калуського (Kaluski, 2004). Питанням засвоєння шпенівських традицій в Японії присвячена стаття Казумі Ошима (Oshima, 2008). Ці нечисленні дослідницькі праці зайвий раз доводять важливість подальшого більш ґрунтовного вивчення окресленої проблеми.

Мета статті – з'ясування значення шопенівських та польських культурних товариств у країнах Східної та Південно-східної Азії в популяризації музики Шопена та в приверненні уваги широкої аудиторії цього величезного за кількістю населення регіону до безцінного творчого спадку західних композиторів XVIII – початку XXI ст.

Виклад основного матеріалу дослідження. Музика польського генія фортепіано давно і стійко завоювала симпатії і любов не лише професійних музикантів а й мільйони пересічних шанувальників академічної музики Східно- та Південно-східного азійського регіонів. Це вшанування Шопена проявилось, зокрема, у спорудженні йому низки пам'ятників в різних країнах регіону. Так, у Китаї в центрі Шанхая в парку Сунь Ятсен району Чаннін під час святкування 197-річчя від дня народження композитора 3 березня 2007 р. був встановлений найбільший у світі за розміром пам'ятник Шопену скульптора Лу Піна. Цей пам'ятник став першим у Піднебесній, що був присвячений іноземному діячеві мистецтва, дозвіл на побудову якого було офіційно затверджено урядом КНР. Ця непересічна міжнародна культурна подія стала можливою завдяки багаторічній різновекторній плідній співпраці двох товариств: Товариства китайсько-польської дружби і Товариства польсько-китайської дружби, заснованих ще у 1958 р. У 2008 р. зусиллями цих ж товариств двометрова копія шанхайського пам'ятника Шопену була встановлена також і в Пекінському парку¹ (Wai, 2021–2022, р. 93). У тому ж 2008 р. за ініціативи посольства Польщі в Сингапурі скульптурна композиція

¹ Під час цієї події відбувся концерт з творів Шопена, який виконала молода китайська піаністка Ман Лі-Щепанська – випускниця Музичного університету у Варшаві, дружина польського культурного діяча з Кракова Яна Щепанського, членкиня Товариства польсько-китайської дружби.

Ф. Шопена і Жорж Санд була збудована в ботанічному саду цього міста-країни. Вона була створена вручну відомим польським скульптором Каролем Бадиною як подарунок місту від польського народу. Ця подія стимулювала організацію Товариства Шопена в Сингапурі², а також започаткувала традицію проведення в саду щорічних сезонів концертів з музики Шопена. Набагато раніше, ще в 1994 р., перший пам'ятник Шопену в Східній Азії³ був встановлений в Хамамацу – японському місті-побратимі Варшави⁴.

Важливу роль у популяризації музики Шопена у світі і, зокрема, в далекосхідних країнах відіграє Міжнародна федерація товариств Шопена (International Federation of Chopin Societies, далі IFCS) – міжнародна організація, створена як федерація асоціацій, заснована в 1985 році в Желязовій Волі з її численними відділеннями в багатьох країнах. З 1989 р. Федерація є членом Міжнародної музичної ради ЮНЕСКО⁵. На офіційному сайті IFCS зазначено, що станом на 2021 р. ця організація об'єднувала 40 шопенівських товариств із 26 країн. Східні Азійські країни на цьому сайті були презентовані чотирма відділеннями: двома в Японії, і по одному в Південній Кореї і в Бангкоку⁶.

² Місією цього товариства в Сингапурі стала пропаганда музики Шопена та інших польських композиторів серед студентів-піаністів; допомога молодим, перспективним артистам підвищити свої музичні прагнення та брати участь у фортепіанних конкурсах у всьому світі (The Unveiling Ceremony of a monument to Frederic Chopin & Inaugural concert by NAFA Orchestra, 2008).

³ Цей пам'ятник являє собою точну копію варшавського, авторства Вацлава Шимановського, що знаходиться в парку Королівські Лазенки, де кожного літа щонеділі проводяться шопенівські концерти.

⁴ Будівництво пам'ятника фінансувалося містом Хамамацу та приватними підприємствами. Хамамацу пишається спорідненістю з Варшавою: деякі його вулиці мають назви музичних жанрів, на місцевих автобусах встановлені сигнали з уривками шопенівських мелодій, на виході з платформ швидких поїздів є фортепіано і гітари, на яких може грати кожен, хто забажає, а пам'ятник Шопену, побудований біля основи високої вежі Хамамацу Акт Тауер – єдиного хмарочоса міста, який нагадує форму гармоніки, є ще одною демонстрацією пишання Хамамацу своїй музичною спорідненістю з батьківщиною Шопена (Exploring Hamamatsu City, 2024).

⁵ В останні роки її президентом є Антуан Пашкевич (Франція, Париж), віце-президентом – Сьюкі Шобер (Німеччина, Ганновер), генеральним секретарем – Гжегож Міхальський (Польща, Польська Академія Шопена). До членів правління також входять представники Франції, Іспанії, Італії та США.

⁶ Це – Міжнародний фестиваль Шопена в Японії (президент Хіроюкі Такасіма), Товариство Фредеріка Шопена Японії (президент Акіко Ебі), Корейське товариство імені Фредеріка Шопена (президент Чон Піл Лім), Бангкокське товариство

Водночас, на офіційному сайті Persatuan Chopin Malaysia (Шопенівської асоціації Малайзії, далі PCM) (Persatuan Chopin Malaysia, 2025), яка не згадана в переліку учасників IFCS, що наводився вище, але є постійним членом IFCS, наведені скореговані дані: нині ця мережа має відділення в понад 60 країнах, штаб-квартира цієї міжнародної музично-просвітницької організації постійно знаходиться у Відні, а почесним патроном федерації є королева (нині королева-матір) Нідерландів Беатрікс⁷. Малайзійська асоціація була зареєстрована 23 вересня 2002 р. і з того часу є активною дієвою складовою IFCS.

Музичним директором PCM з часів її заснування і до сьогодні є відома піаністка і педагог професорка Сніжана Пановська з Македонії, яка вже декілька десятиліть живе й активно працює в Малайзії, є одним із найповажніших фортепіанних педагогів у цій країні, входить до складу журі багатьох міжнародних фортепіанних конкурсів (Snezana Panovska).

Статутними завданнями IFCS є поширення та поглиблення знань про постать і творчість Фредеріка Шопена; популяризація творчості Шопена як у країнах, де знаходяться члени Федерації, так і за кордоном; підтримка міжнародної мистецької та наукової діяльності в галузі виконання музики Шопена і всебічного вивчення його мистецької спадщини; створення умов для активної участі в культурі та кращого спілкування між народами через музику.

Ці статутні завдання реалізуються шляхом організації концертів, фестивалів, конкурсів, виставок, лекцій, семінарів та конференцій, обміну музикантами та музикознавцями, сприяння молодим піаністам, активної участі у музичних заходах, особливо пов'язаних із культом Шопена.

Із урахуванням рівня і специфіки розвитку фортепіанного виконавства та загального стану музичної обізнаності слухачької аудиторії в конкретних країнах, де діють відділення IFCS, певного коригування набувають статутні завдання кожного із них. Так, цілями PCM є сприяння досконалості в оцінці класичної музики та академічній музичній освіті в Малайзії; під-

Шопена (президент Тонгсуанг Ісранкун) (Międzynarodowa Federacja Towarzystw Chopinowskich, 2021).

⁷ Після зречення від престолу на користь сина – принца Віллема Олександра в 2013 р. за Беатрікс залишився титул принцеси Нідерландів і був отриманий фактичний статус королеви-матері.

тримка перспективних талановитих молодих малайзійських музикантів у реалізації їхніх кар'єрних прагнень; забезпечення платформи для міжкультурного та міжнародного обміну через діяльність, пов'язану з музикою, заохочення спільних зусиль, спрямованих на розвиток шанування класичної та інших напрямів музики в Малайзії (Persatuan Chopin Malaysia, 2025). Отже, постать видатного польського митця в назві РСМ є, насамперед, своєрідним символом європейської музичної культури та естетичних уподобань засновників і членів цієї асоціації, адже крім пропаганди власне музики Шопена, під егідою РСМ проводяться численні концерти і майстер-класи, в яких слухачам пропонуються найрізноманітніші західні академічні, джазові, фольклорні зразки.

Важливими в діяльності IFCS є просвітницька і наукова складові. Так, Секретаріат IFCS з 1986 р. видає щорічний науково-популярний журнал «Chopin in the World», який довгий час був єдиним у світі періодичним виданням, повністю присвяченим Фредеріку Шопену. Він містить як змістовні статті про життя і творчість польського композитора, так і інформацію про діяльність Шопенівських товариств у світі. Журнал також публікує звіти про найважливіші музичні події, пов'язані з Шопеном (International Federation of Chopin Societies).

Від 2018 р. Національний інститут імені Фредеріка Шопена у Варшаві розпочав випуск двох наукових видань: «The Chopin Review» і «Studia Chopinowskie». Перший з них орієнтований на світову аудиторію, а другий – на польську. Обидва мають на меті запропонувати форум для діалогу та презентації спеціалізованих досліджень, присвячених Шопену: його творчості та загального музично-культурного контексту. Окрема увага видання «The Chopin Review» приділена розвитку наукової думки в Східноазійському регіоні. Так, усі статті спареного випуску «The Chopin Review» (2021–2022, № 4–5), до публікацій в якому долучилися переважно науковці з азійських країн, були присвячені проблемам історії розвитку і сучасного стану фортепіанного виконавства і сприйняття музики Шопена в країнах Східної Азії: Китаї, Японії, Південній Кореї.

На відміну від заснованого польським Товариством імені Фредеріка Шопена, одного

з найпрестижніших фортепіанних конкурсів у світі, Міжнародного конкурсу піаністів імені Шопена, котрий за два роки буде відзначати сторіччя від започаткування (1927), і в якому вже чотири рази представники Східної Азії – Данг Тхай Шон (В'єтнам, 1980), Лі Юньді (Китай, 2000), Чо Сон Чжін (Південна Корея, 2015), Брюс Лю (Китай-Канада, 2021, справжнє ім'я Лю Сяюй) – ставали переможцями, а загальна кількість лауреатів різних премій і володарів спеціальних призів з цього регіону сягнула 30 осіб⁸, Міжнародний конкурс імені Шопена в Азії (Токіо, Японія) призначений виключно для азійських піаністів, проводиться з 1999 р. і має два різновиди. Одною з головних особливостей першого з них є детальне розподілення учасників на 7 груп за віком: дитячої групи, учнів початкових класів, старшокласників, університетської групи, а також групи для дорослих, аматорської групи та професійної групи найвищого рівня. Цей конкурс відбувається щорічно. Другий різновид має назву «Конкурс кандидатів на Міжнародний конкурс піаністів імені Шопена у Варшаві» і відбувається кожні 5 років. Він має три категорії. Учасників також оцінюють польські музиканти, які є членами журі Міжнародного конкурсу піаністів імені Фредеріка Шопена у Варшаві. Попередні етапи обох змагань проходять у Токіо, Карії та Фуку-

⁸ Ще в 1937 р. на Третньому конкурсі японська піаністка Чіеко Хара була нагороджена призом глядацьких симпатій. У період після Другої світової війни майже на кожному з цих конкурсів входили до числа переможців піаністи: Фу Цун (Китай, 1955, III премія, спеціальна премія за виконання мазурок), Кійоко Танака (Японія, 1955, X премія), Лі Мінцян (Китай, 1960, IV премія), Хіроко Накамура (Японія, 1965, IV премія), Міцуко Утіда (Японія, 1970, II премія), Ікуко Ендо (Японія, 1970, VIII премія), Данг Тхай Шон (В'єтнам, 1980, I премія, три спеціальні премії за виконання мазурок, полонезу, концерту), Акіко Ебі (Японія, 1980, V премія), Мічі Кояма (Японія, 1985, IV премія), Юкіо Йокояма (Японія, 1990, III премія), Такако Такахаши (Японія, 1990, V премія), Ріка Міятані (Японія, 1995, V премія), Лі Юньді (Китай, 2000, I премія, спеціальна премія за виконання полонезу), Чен Са (Китай, 2000, IV премія, спеціальна премія за виконання полонезу), Міка Сато (Японія, 2000, VI премія), Донг Хьок Лім (Південна Корея, 2005, III премія), Донг Мін Лім (Південна Корея, 2005, III премія), Шохей Секімото (Японія, 2005, IV премія), Такаші Ямамото (Японія, 2005, IV премія), Лі Цзялін (Гонконг, 2005, VI премія), Нобуюкі Цудзії (Японія, 2005, спеціальна нагорода музичних критиків «Diplomas – TiFC»), Чо Сон Чжін (Південна Корея, 2015, I премія, спеціальна премія за виконання полонезу), Кейт Лю (Сингапур-США, 2015 р., III премія, спеціальна премія за виконання мазурок), Тоні Йіке Янг (Китай-Канада, 2015, V премія), Ерік Ліу Ісюань (Тайвань-США), Брюс Сяюй Лю (Китай-Канада, 2021, I премія), Кьохей Соріта (Японія, 2021, II премія), Манамі Кобаясі (Японія, 2021, IV премія), Джей Джунь Лі Буй (В'єтнам-Китай-Канада, 2021, VI премія, спеціальний приз наймолодшому фіналісту) (Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina).

оці. Піаністи з інших країн регіону надсилають відеокасети із записаним репертуаром. Заклучні етапи та фінали конкурсів відбуваються в Токіо. Найвищою нагородою є кваліфікація кандидата на участь у Міжнародному конкурсі піаністів імені Фредеріка Шопена у Варшаві, а також оплата транспортних витрат. У молодших вікових категоріях переможці отримують право на проведення сольних концертів, концертів з оркестром, грошові винагороди. Організатором обох цих конкурсів є виконавчий комітет Міжнародного конкурсу піаністів імені Шопена в Азії. Окрім цього найвідомішого конкурсу, в цьому регіоні проводяться ще два подібні змагання: Міжнародний конкурс Шопена у Тайбеї (Тайвань, щорічно з 1991 р.) і Національний Шопенівський конкурс у Бангкоку (Тайланд, раз на три роки від 1986 р.) (Niewiarowska).

Окрім так званих «живих» виконавських конкурсів Шопенівське товариство також постійно проводить конкурс на кращі записи музики польського генія Grand Prix du Disque (Wróblewska-Straus). Цей конкурс вважається не менш престижним, адже в ньому беруть участь музиканти, котрі, як правило, вже були учасниками або ставали лауреатами різноманітних конкурсів, мають досвід концертної діяльності і роботи в сучасних студіях звукозапису.

Пропаганді польської і, зокрема, шопенівської музики присвячена і діяльність Японського товариства Падеревського (Japan Paderewski Association, далі JPA), заснованого в 2016 р. на честь непересічної постаті в історії Польщі – піаніста світового рівня, композитора, редактора повного зібрання творів Шопена, яскравого політика, який у 1919 р. привів Польщу до незалежності. Його різнобічна діяльність безпосередньо сприяла пропаганді музики Шопена в усьому світі, зокрема започаткуванню Міжнародного конкурсу піаністів імені Шопена у Варшаві. Засновницею і першою почесною головою JPA була відома японська піаністка Хіроко Накамура⁹. Зараз

президентом JPA є відомий японський піаніст Юкіо Йокояма¹⁰.

JPA долучене до організації і проведення відомого далеко за межами Польщі Міжнародного конкурсу імені Ігнація Яна Падеревського, що організується Інститутом І. Я. Падеревського в Бидгощі і вже в 13-й раз буде проводитися в цьому місті в листопаді 2025 р. Цей конкурс присвячений вшануванню пам'яті Падеревського як одного з найяскравіших інтерпретаторів музики Шопена та популяризації молодих піаністів і польської культури в усьому світі. Перший конкурс відбувся в 1961 р., а з 1998 р. проводиться регулярно раз на три роки. Відбіркові прослуховування на 13-й Конкурс Падеревського відбудуться у травні-червні 2025 року в різних містах світу, зокрема в трьох великих культурних центрах Східної Азії: Сеулі, Токіо та Шанхаї (XIII Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. I. J. Paderewskiego).

Наведені факти діяльності в країнах Східної та Південно-східної Азії музичних чи то культурних товариств, які пропагують в регіоні музику Ф. Шопена, не є повністю вичерпаними, адже існує ще низка творчих і громадських культурних організацій на рівні окремих міст та деяких музичних навчальних закладів, що цікавляться музикою Шопена і активно пропагують її.

Висновки. Проведений аналіз діяльності низки громадських культурних організацій у деяких країнах Східної та Південно-східної Азії, пов'язаних чи то безпосередньо з Шопеном, чи то з польською культурою, що сприяли налагодженню концертно-конкурсної, музично-педагогічної, стимулювали дослідницьку діяльність численних музикантів з цього регіону, переконливо підтверджує важливість їхнього функціонування. Розгалуженість подібних громадських організацій і їхня активна просвітницька, виховна і про-

⁹ Хіроко Накамура (1944–2016) у 1965 р. стала лауреатом IV премії і призу наймолодшій учасниці на 7-му Міжнародному конкурсі фортепіано імені Шопена, входила до складу журі цього конкурсу (1995–2005) та низки інших у багатьох країнах світу. За великі мистецькі досягнення була нагороджена Золотою медаллю ордена «За культурні заслуги», «Gloria Artes» – найвищою нагородою в Республіці Польща як багаторічна пропагандистка музики Шопена (中村紘子).

¹⁰ Юкіо Йокояма став наймолодшим японцем, який будь-коли ставав лауреатом Міжнародного конкурсу піаністів імені Шопена (III премія, 1990). Музикант має численні нагороди, включно з премією Міністра освіти, культури, спорту, науки та технологій заохочення мистецтва для молодих артистів від Агентства з питань культури. Головним мистецьким проектом в його житті став цикл концертів «Шопен із серцем і душею» з усіх творів Шопена, виконаний ним у 2019 р. протягом трьох днів при вщерть заповненій залі й зафіксований Книгою рекордів Гіннеса як світовий рекорд. На знак визнання видатної діяльності Йокояма з популяризації творчості Шопена польський уряд нагородив його «Паспортом Шопена» (日本パデレフスキ協会 会長 横山幸雄 (ピアニスト)).

пагандистська діяльність призвела до стрімкого зростання в цих країнах шанувальників класичної європейської музики, що підтверджує тезу про глобалізацію культурних процесів, які охопили величезний за географічним простором і чисельністю населення східно- та південноазійський регіон. А шалений попит слухацької аудиторії в азійських країнах на класичну європейську музику сприяв появі в останні десятиліття в цих країнах величезної кількості яскравих виконавців – презентантів вдалого симбіозу національних культурних і західних естетичних і піаністичних традицій.

Перспектива подальших досліджень полягає в детальному ознайомленні зі структурою названих вище установ, їхньою концертно-просвітницькою, організаційно-пропагандистською та, подекуди, освітньою діяльністю, аналізі афіш та анонсів організованих ними музичних заходів, висвітленні творчості яскравих музикантів, які презентують ці установи або запрошуються ними для співпраці, і, нарешті, в більш глибокому усвідомленні впливу на розуміння і сприйняття західної музичної культури широких верств у країнах Східно- та Південноазійського регіонів через творчість Шопена.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Лінь Д. Постать Ф. Шопена у виконавській практиці піаністів Східно- і Південноазійських країн. *Культура та інформаційне суспільство XXI століття* : матеріали міжнар. наук.-теорет. конф. молодих учених, 20–21 квітня 2023 р. У 2 ч. Ч. 1. / За ред. Н. Рябухи та ін. Харків: ХДАК, 2023. С. 358–360.
2. Ляо М. *Фортепіанний конкурс як феномен музичної культури Китаю* : дис. ... докт. філософії : 034 – культурологія / Національна музична академія України імені П. І. Чайковського. Київ, 2022. 218 с.
3. Exploring Hamamatsu City: Where Music and the Sea Meet. *Japan Specialist*. 2024. March 03. URL : <https://japanspecialist.com/w/exploring-hamamatsu-city#:~:text=A%20replica%20of%20Warsaw's%20famous,pride%20in%20its%20musical%20roots>.
4. Fundacja światowe centrum dydaktyczne w Żelazowej Woli – Miejsu urodzin Fryderyka Chopina. URL : <https://krs-pobierz.pl/fundacja-swiatowe-centrum-dydaktyczne-w-zelazowej-woli-miejsu-urodzin-fryderyka-chopina-i303070>
5. Góralczyk Z. 52 years of the existence of the Polish-Chinese Friendship association. *Polish Political Science*, 11 (2011). Pp. 349–362.
6. International Federation of Chopin Societies. URL : <http://chopindefederation.pl/en/>
7. Kałuski M. *Polacy w Chinach*. Warszawa: Instytut Wydawniczy PAX, 2004. 304 s.
8. Międzynarodowa Federacja Towarzystw Chopinowskich. URL : <http://chopindefederation.pl/>
9. Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina. URL : https://pl.wikipedia.org/wiki/Międzynarodowy_Konkurs_Pianistyczny_im._Fryderyka_Chopina
10. Niewiarowska B. English translation: Mierowska M. Chopin Piano Competitions all over the world. URL : <https://www.chopin.pl/competitions.en.html>
11. Oshima K. Chopin's Reception in Japan. 2008. URL : <https://www.chopin.pl/japanese.en.html>
12. Persatuan Chopin Malaysia. 2025. URL : <https://www.chopinsociety.com.my/main/page/about-us>
13. Snezana Panovska. URL : <https://www.facebook.com/spanovska/>
14. The Unveiling Ceremony of a monument to Frederic Chopin & Inaugural concert by NAFA Orchestra. The Embassy of the Republic of Poland in Singapore. 2008. Okt. 5. URL : <https://web.archive.org/web/20100626074541/http://www.singapore.polemb.net/?document=264>
15. Wai L. C. Images of Chopin in the People's Republic of China. *The Chopin review*, 2021–2022. №№ 4–5. Pp. 78–95. URL : <https://www.czasopisma.nifc.pl/index.php/cr/article/view/8/6>
16. Wróblewska-Straus H., English translation: Ossowski J. The Fryderyk Chopin Society in Warsaw. 2008. URL : <https://www.chopin.pl/tifcsng.en.html>
17. XIII Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. I. J. Paderewskiego. URL : <https://www.konkurspaderewskiego.pl/xiii-konkurs-2025/>
18. 中村紘子 [Хіроко Накамура]. URL : <https://ja.wikipedia.org/wiki/%E4%B8%AD%E6%9D%91%E7%B4%98%E5%AD%90>
19. 日本パデレフスキ協会 会長 横山幸雄 (ピアニスト) [Президент Японського Товариства Падеревського Юкіо Йокояма (піаніст)]. URL : <https://paderewski.jp/>

REFERENCES:

1. Lin D. (2023). Postat F. Shopena u vykonavskii praktytsi pianistiv Skhidno- i Pivdennoaziiskykh krain. [The figure of F. Chopin in the performance practice of pianists from East and South Asian countries]. *Culture and information society*

- of the 21st century: materials of the international scientific-theoretical conference of young scientists, April 20–21, 2023. In 2 parts. Part 1. / Edited by N. Ryabukha et al. Kharkiv: KhSAK. Pp. 158–160. [In Ukrainian].
2. Liao M. (2022) *Fortepiannyi konkurs yak fenomen muzychnoi kultury Kytaiu* [Piano competition as a phenomenon of Chinese musical culture]. [Doctor Philosophy thesis, P. I. Tchaikovsky National Music Academy of Ukraine]. Kyiv. 218 p. [In Ukrainian].
 3. Exploring Hamamatsu City: Where Music and the Sea Meet. (2024). *Japan Specialist*. March 03. URL : <https://japanspecialist.com/w/exploring-hamamatsu-city#:~:text=A%20replica%20of%20Warsaw's%20famous,pride%20in%20its%20musical%20roots>. [In English].
 4. Fundacja światowe centrum dydaktyczne w Żelazowej Woli – Miejsu urodzin Fryderyka Chopina. URL : <https://krs-pobierz.pl/fundacja-swiatowe-centrum-dydaktyczne-w-zelazowej-woli-miejsu-urodzin-fryderyka-chopina-i303070> [In Polish].
 5. Góralczyk Z. (2011). 52 years of the existence of the Polish-Chinese Friendship association. *Polish Political Science*, 11. Pp. 349–362. [In English].
 6. International Federation of Chopin Societies. URL : <http://chopin federation.pl/en/> [In English].
 7. Kałuski M. (2004). *Polacy w Chinach*. Warszawa: Instytut Wydawniczy PAX. 304 s. [In Polish].
 8. Międzynarodowa Federacja Towarzystw Chopinowskich. URL : <http://chopin federation.pl/> [In Polish].
 9. Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina. URL : https://pl.wikipedia.org/wiki/Międzynarodowy_Konkurs_Pianistyczny_im._Fryderyka_Chopina [In Polish].
 10. Niewiarowska B. English translation: Mierowska M. Chopin Piano Competitions all over the world. URL : <https://www.chopin.pl/competitions.en.html> [In English].
 11. Oshima K. (2008). Chopin's Reception in Japan. URL : <https://www.chopin.pl/japanese.en.html> [In English].
 12. Persatuan Chopin Malaysia. (2025). URL : <https://www.chopinsociety.com.my/main/page/about-us> [In Malaysian].
 13. Snezana Panovska. URL : <https://www.facebook.com/spanovska/> [In English].
 14. The Unveiling Ceremony of a monument to Frederic Chopin & Inaugural concert by NAFA Orchestra. (2008). The Embassy of the Republic of Poland in Singapore. Okt. 5. URL : <https://web.archive.org/web/20100626074541/http://www.singapore.polemb.net/?document=264> [In English].
 15. Wai L. C. (2021–2022.). Images of Chopin in the People's Republic of China. *The Chopin review*. №№ 4–5. Pp. 78–95. URL : <https://www.czasopisma.nifc.pl/index.php/cr/article/view/8/6> [In English].
 16. Wróblewska-Straus H., English translation: Ossowski J. (2008). The Fryderyk Chopin Society in Warsaw. URL : <https://www.chopin.pl/tifcsng.en.html> [In English].
 17. XIII Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. I. J. Paderewskiego. URL : <https://www.konkurspaderewskiego.pl/xiii-konkurs-2025/> [In Polish].
 18. 中村紘子 [Hiroko Nakamura]. URL : <https://ja.wikipedia.org/wiki/%E4%B8%AD%E6%9D%91%E7%B4%98%E5%AD%90> [In Japanese].
 19. 日本パデレフスキ協会 会長 横山幸雄（ピアニスト） [President of the Japanese Paderewski Society Yukio Yokoyama (pianist)]. URL : <https://paderewski.jp/> [In Japanese].